View the original article

ایران و آمریکا

احتمال قطع کامل درآمد نفت ایران؛ تندروها خواستار شکستن محاصرهٔ آمریکا شدند

کیان شریفی

۲۹/آبان/۱۴۰۵



نمای یک نفتکش از داخل بالگرد شینوک ارتش آمریکا هنگام پرواز دریاسالار برد کوپر، فرمانده سنتکام، بر فراز تنگهٔ هرمز، ۳ آبان ۱۴۰۵

در حالی که برآوردها از احتمال رسیدن درآمد صادرات نفت ایران به صفر تا اواسط ماه آینده میلادی حکایت دارد، رسانه‌ها و چهره‌های نزدیک به سپاه پاسداران خواستار اعزام کاروانی از نفتکش‌ها برای شکستن محاصرهٔ دریایی آمریکا شده‌اند و تهدید کرده‌اند که در صورت حمله به کشتی‌های ایرانی، تأسیسات نفتی کشورهای حاشیهٔ خلیج فارس هدف قرار خواهند گرفت.

شرکت اطلاعات انرژی کپلر پیش‌بینی کرده است که درآمد ایران از صادرات نفت خام و میعانات گازی ممکن است تا اواسط دسامبر، برای نخستین بار در تاریخ این کشور، به صفر برسد.

در چنین شرایطی، خبرگزاری فارس، نزدیک به سپاه پاسداران، روز پنجشنبه ۲۸ آبان در یادداشتی پیشنهاد کرد ایران با اعزام یک «کاروان نفتکش» محاصرهٔ دریایی آمریکا را به چالش بکشد.

این خبرگزاری نوشت: «منتظر اجازهٔ آمریکا نمی‌مانیم» و استدلال کرد که ایران باید هزینهٔ مسدود نگه داشتن مسیر صادرات نفت را برای طرف مقابل چنان افزایش دهد که ادامهٔ محاصره به‌صرفهٔ واشینگتن نباشد.

فارس همچنین هشدار داد که هرگونه حمله به نفتکش‌های ایرانی می‌تواند با حملهٔ تلافی‌جویانهٔ تهران به تأسیسات نفتی قطر، عربستان سعودی و امارات متحدهٔ عربی همراه شود.

با وجود این تهدیدها، هیچ نهاد رسمی جمهوری اسلامی تاکنون تصمیمی برای اعزام کاروان نفتکش‌ها به‌منظور شکستن محاصره اعلام نکرده است.

نزدیک‌ترین موضع رسمی در این زمینه را حسین محبی، سخنگوی سپاه پاسداران، روز پنجشنبه در نشستی در تهران بیان کرد و گفت: «اجازه نخواهیم داد محاصرهٔ دریایی، زمینی و هوایی تحمیل‌شده بر کشورمان ادامه پیدا کند.»

هم‌زمان، وب‌سایت ردیابی نفتکش‌ها، تانکرترکرز، در پیامی کوتاه اعلام کرد که به نظر می‌رسد ایران خود را برای ازسرگیری صادرات نفت آماده می‌کند.

حمایت چهره‌های تندرو از پیشنهاد اعزام نفتکش‌ها

پس از انتشار یادداشت خبرگزاری فارس، شماری از چهره‌های سیاسی نزدیک به جریان تندرو نیز از احتمال اقدام ایران برای شکستن محاصره سخن گفتند.

ابراهیم عزیزی، رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، در پیامی انگلیسی در شبکهٔ اجتماعی ایکس نوشت که «ایران را نمی‌توان محاصره کرد» و در پایان پیام خود از نماد ساعت شنی استفاده کرد.

روح‌الله جمعه‌ای، از چهره‌های رسانه‌ای جریان تندرو، نیز از «تصمیم جمهوری اسلامی برای بارگیری نفت خام و اعزام نفتکش به چین» سخن گفت.

مجتبی نجفی، که برخی رسانه‌های ایرانی او را نزدیک به محافل قدرت معرفی کرده‌اند، نوشت ظاهراً تهران دیگر نمی‌خواهد در برابر محاصره و تهدیدها صرفاً تماشاگر باشد.

حمیدرضا عزیزی، تحلیلگر گروه بین‌المللی بحران، در واکنش به این گزارش‌ها نوشت که اگر اخبار منتشرشده صحت داشته باشند، ایران در پی به چالش کشیدن فعالانهٔ محاصرهٔ دریایی است.

به‌گفتهٔ او، اگر نفتکشی بتواند از محاصره عبور کند، اعتبار این اقدام آمریکا زیر سؤال می‌رود و اگر نیروهای آمریکایی مانع حرکت آن شوند یا به آن حمله کنند، تهران می‌تواند از این اتفاق به‌عنوان زمینه‌ای برای اقدام تلافی‌جویانه استفاده کند.

این تحلیلگر معتقد است جمهوری اسلامی در چنین سناریویی می‌کوشد ابتکار عمل نظامی را در دست بگیرد و در عین حال مسئولیت آغاز مرحلهٔ تازه‌ای از تشدید تنش‌ها را متوجه واشینگتن کند.



بیشتر در این باره:
ادامه سقوط صادرات نفت ایران به چین؛ عراق و عربستان سهم بیشتری از بازار نفت می‌گیرند

توقف نفتکش‌ها در اطراف جزیرهٔ خارگ

با وجود افزایش تهدیدها، داده‌های ردیابی نفتکش‌ها هنوز نشانه‌ای از آغاز اقدام گستردهٔ ایران برای شکستن محاصرهٔ دریایی آمریکا نشان نمی‌دهند.

همایون فلکشاهی، تحلیلگر ارشد بازار کالا در شرکت کپلر، در گفت‌وگو با رادیو فردا می‌گوید هنوز برای نتیجه‌گیری دربارهٔ اقدام جدی ایران برای شکستن محاصره زود است.

به‌گفتهٔ او، کپلر حدود ۲۰ نفتکش را در نزدیکی جزیرهٔ خارگ، مهم‌ترین پایانه صادرات نفت ایران، شناسایی کرده است که بیشتر آن‌ها محموله‌های خود را بارگیری کرده‌اند، اما همچنان در محل متوقف مانده‌اند و ظاهراً منتظر رفع محاصره هستند.

فلکشاهی می‌گوید این شرکت تاکنون تنها حرکت یک نفتکش را مشاهده کرده است.

بر اساس داده‌های کپلر، روز ۲۶ آبان نیز یک نفتکش حامل نفت خام ایران محمولهٔ خود را به کشتی دیگری منتقل کرده که معمولاً برای حمل نفت کوره روسیه استفاده می‌شود.

با این حال، فلکشاهی تأکید می‌کند که این انتقال لزوماً بخشی از تلاش برای دور زدن محاصره نیست و ممکن است به‌دلیل بروز مشکل فنی در نفتکش نخست انجام شده باشد.

او توضیح می‌دهد که ایران معمولاً انتقال محمولهٔ نفت میان کشتی‌ها را در نزدیکی مالزی یا سواحل عمان انجام می‌دهد، نه در اطراف جزیرهٔ خارگ.

این تحلیلگر می‌گوید برای ارزیابی احتمال تلاش جدی ایران برای شکستن محاصره باید دید آیا در روزهای آینده نفتکش‌های بیشتری حرکت خواهند کرد یا نه.

کاهش ذخایر نفت قابل تحویل و هزینه‌های سنگین محاصره

گزارش کپلر نشان می‌دهد حجم نفت ایران در نفتکش‌های خارج از محدودهٔ محاصرهٔ آمریکا که در ۲۳ تیرماه به ۸۸ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه رسیده بود، تا اواسط اکتبر به صفر کاهش یافته است.

به‌گفتهٔ این شرکت، آخرین محموله‌های این ذخایر در چین تخلیه شده‌اند و اکنون حدود ۴۳ میلیون بشکه نفت ایران در محدودهٔ محاصره گرفتار مانده است.

این وضعیت امکان تحویل نفت به خریداران را به‌شدت محدود کرده و کپلر پیش‌تر برآورد کرده بود که محاصرهٔ دریایی روزانه بین ۲۰۰ تا ۲۵۰ میلیون دلار درآمد نفتی را از دسترس ایران خارج می‌کند.

آمریکا نخستین بار روز ۲۴ فروردین امسال، پس از شکست مذاکرات تهران و واشینگتن در اسلام‌آباد، محاصرهٔ بنادر ایران را آغاز کرد.

این محاصره در ۲۸ خرداد و در پی توافق دو طرف موقتاً برداشته شد، اما با شکست آن توافق، آمریکا روز ۲۳ تیر بار دیگر محاصرهٔ دریایی را برقرار کرد و از آن زمان تاکنون ادامه یافته است.

محاصره برای آمریکا نیز هزینه‌های سنگینی به همراه داشته است.

الیزابت وارن، سناتور دموکرات، در جلسه‌ای در سنای آمریکا در هفتهٔ جاری به برآوردهایی اشاره کرد که هزینهٔ روزانهٔ عملیات محاصره را حدود ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار نشان می‌دهد؛ رقمی که هونگ کائو، سرپرست وزارت نیروی دریایی آمریکا، آن را تأیید کرد.

بر اساس گزارش بلومبرگ، بیش از ۳۰ درصد از شناورهای جنگی نیروی دریایی آمریکا در این عملیات درگیر هستند.

وزارت دفاع آمریکا نیز هزینهٔ کلی جنگ با ایران را تا ۲۲ آبان، بدون احتساب خسارت‌های واردشده به پایگاه‌های آمریکایی در منطقه، ۴۸ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار اعلام کرده است.

افزایش فشار اقتصادی بر ایران در حالی است که در روزهای اخیر حملات متقابل در منطقه نیز شدت گرفته و نیروهای جمهوری اسلامی اهدافی را در بحرین و کویت مورد حمله قرار داده‌اند.

با این حال، هنوز روشن نیست پیشنهاد اعزام کاروان نفتکش‌ها صرفاً بخشی از فشار رسانه‌ای و سیاسی بر آمریکا است یا جمهوری اسلامی قصد دارد برای شکستن محاصرهٔ دریایی دست به اقدام عملی بزند.

بیشتر در این باره:

روبیو: فشار اقتصادی بر ایران به‌قدری مؤثر بوده که نیازی به حمله نظامی گسترده نیست



این مطلب بخشی از:

بایگانی | ایران و آمریکا | گزارش‌های خبری

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وب‌سایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.